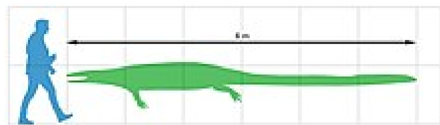
WIKIPÉDIA

Pannoniasaurus

A Wikipédiából, a szabad enciklopédiából

A *Pannoniasaurus* és az ember méretének összehasonlítása

A ***Pannoniasaurus*** az iharkúti lelőhelyen (csehbányai formáció) feltalált, a késő kréta (santoni) időszakból származó kihalt moszaszaurusz-féle hüllőnem. Egyetlen ismert faja a ***Pannoniasaurus inexpectatus***[1] – a specifikus név jelentése „váratlan”, mivel édesvízi üledékekben találták a maradványokat, holott a többi moszaszauruszféle sós vízi ragadozó volt.

A PLoS ONE folyóiratban megjelent publikáció azonban egyértelműen édesvízi környezetben élő taxont ismertet. A faj példányai akár 6 méteresre is megnőhettek, és a jelenkori Magyarország területén lévő szigettenger folyóiban úszkálhattak.[2] A bánya rétegsorának különböző szintjeiből, valamint az Ajkai Kőszén Formációból összegyűjtött több mint száz moszaszauroidea csontlelet igazolja, hogy ez a faj igen gyakori volt ezen a területen.[2] A példányok átlagosan 3-4 méter hosszúak lehettek, a legnagyobb 6 méteres, a legkisebb csigolyacsontok tulajdonosai 70 cm-esek lehettek fosszilizálódásukkor. Ez azt látszik igazolni, hogy a Pannoniasaurusok teljes életciklusa a folyórendszerben zajlott, nem vándoroltak szezonálisan a tenger és az édesvíz között.[2] A ritkaföldfém-, az oxigén- és stroncium-izotópos vizsgálatok is egyértelműen arra utaltak, hogy az iharkúti gerincesek tartósan édesvízi környezetben éltek.[2]

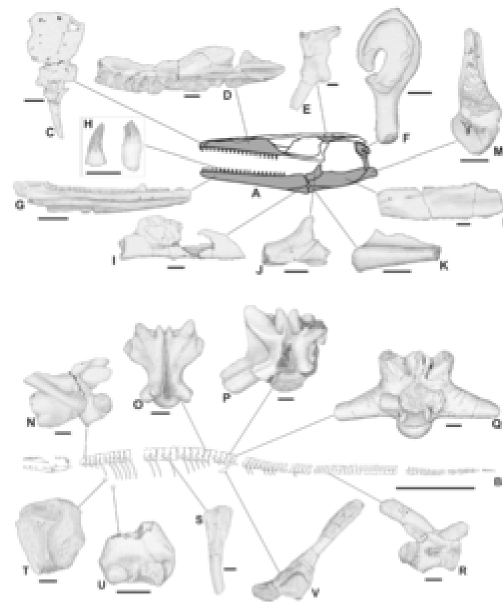
Az állat orra a krokodilokéhoz hasonlóan lapos lehetett, és hasonlóan is vadászhatott; bár apró fogai zsákmányállatként kisebb táplálékot, főként halakat, teknősöket valószínűsítenek.

A kutatások 2000 óta zajlanak az egykori bakonyi bauxitbányában, gerinces paleontológusok, paleobotanikusok, tafonómusok, borostyánba zárt rovarokat tanulmányozók és fosszilis ürüléket vizsgáló kutatók részvételével.

Pannoniasaurus

Evolúciós időszak: késő kréta, 85,3–83,5 Ma

PreЄ Є O S D C P T J K Pg N

Az előkerült csontok, fogak, koponyatöredékek elhelyezkedése a Pannoniasaurus rekonstruált csontvázán

Rendszertani besorolás

Ország:	Állatok *(Animalia)*
Törzs:	Gerinchúrosok *(Chordata)*
Altörzs:	Gerincesek *(Vertebrata)*
Osztály:	Hüllők *(Reptilia)*
Rend:	Pikkelyes hüllők *(Squamata)*
Alrend:	Scleroglossa
Alrendág:	Lábatlangyík-alakúak *(Anguimorpha)*
Család:	Moszaszaurusz-félék *(Mosasauridae)*
Alcsalád:	† *Tethysaurinae*
Nem:	† ***Pannoniasaurus*** Makádi, Caldwell & Ősi, 2012

Típusfaj

Jegyzetek

1. (2012) „The First

Freshwater Mosasauroid (Upper Cretaceous, Hungary) and a New Clade of Basal Mosasauroids”. *PLoS ONE* **7** (12), e51781. o. DOI:10.1371/journal.pone.0051781 (https://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0051781).

2. Origo: Egy váratlan gyík a Dunántúlról (http://www.origo.hu/tudomany/20121219-pannoniasaurus-ujabb-magyar-oslenytani-szenzacio-iharkutrol.html)

† Pannoniasaurus inexpectatus
Makádi, Caldwell & Ősi, 2012

Hivatkozások

A Wikifajok tartalmaz ***Pannoniasaurus*** témájú rendszertani információt.

A Wikimédia Commons tartalmaz ***Pannoniasaurus*** témájú kategóriát.

További információk

- Origo: Egy váratlan gyík a Dunántúlról (http://www.origo.hu/tudomany/20121219-pannoniasaurus-ujabb-magyar-oslenytani-szenzacio-iharkutrol.html)
- Heti Válasz: Új őslényt fedeztek fel az iharkúti lelőhelyen (https://web.archive.org/web/20121230183921/http://hetivalasz.hu/itthon/iharkutrol-kerultek-elo-a-csontok-58660)
- Index: Édesvízi szörny élt hazánk területén (https://index.hu/tudomany/2012/12/20/edesvizi_szorny_elt_hazank_teruleten/)

A lap eredeti címe: „https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Pannoniasaurus&oldid=22784874”

A lap utolsó módosítása: 2020. június 25., 15:03

A lap szövege Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 3.0 licenc alatt van; egyes esetekben más módon is felhasználható. Részletekért lásd a felhasználási feltételeket.